Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)

[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 123

62

(vt ait aplus) ĩ bonũ coopãt oĩa etiã mala· qꝛ eis ꝓsunt· q̃ alijs facientibus obsunt· Vñ etiã aliqñ in scriptura legit malum appellari bonũ· vt Hiero· sup Marcũ· Maluz inquit iude bonũ fuit· s· nobis· nec si bonũ est illi vł illi: inde sequit ꝙ simplicit bonũ sit· ꝓpe em̃ ac simplr bonũ est qđ in se ⁊ facienti bonũ ẽ·

Quatripartita boni acceptio· h

Est ei aliquid quod

in se bonũ ẽ ⁊ cui fit· ꝫ nõ est bonuz faciẽti· vt cũ subuenit paupi· ꝫ nõ ꝓpt deũ· ⁊ aliq̃d boni in se ⁊ facienti· ꝫ nõ ei cui fit· vt cũ ṽitas ꝓpter deũ alicui nõ obedienti p̃dicat· ⁊ aliq̃d in se ⁊ faciẽti ⁊ ei cui fit bonũ· vt cũ veritas p̃dicat ꝓpter deũ credẽti· vñ Aplus· Bonus odoꝛ sum⁹ deo· alijs odoꝛ vite· alijs odoꝛ mortis· Est aũt aliud qđ nec ĩ se bonũ ẽ· ⁊ faciẽti nocet ⁊ damnat nisi peniteat vt malũ· valet tñ ad aliq̃d· Vt em̃ ait Augꝰ· in ench· A summe ⁊ equalr ⁊ imutabilr bona trinitate creata sunt oĩa· nec sũme· nec equalr· nec mutabiliter bona· ꝫ tñ bona etiã singła· Simul ṽo vniuersa valde bona· qꝛ ex oĩbus ꝯsistit vniuersitatꝭ admirabilis pulchritudo· In q̃ etiã illud qđ malũ đr: bñ oꝛdinatũ ⁊ loco suo positum· eminenti⁹ cõmẽdat bona· vt magꝭ placeant ⁊ laudabilioꝛa sint dũ compãt malis

Qꝫ mala vniũsitati valẽt ⁊ facientib⁹ sua ꝓpria vł patientib⁹ aliena ꝓsint electꝭ tm̃· i

Hinc patz ꝙ ex ma

lis q̃ fiunt aliqđ ꝓuenit bonũ dũ bona magꝭ placent· ⁊ laudabilioꝛa exiſtũt· Ipsis etiã facientib⁹ ex malis que faciũt· interdũ bona ꝓueniũt si ẜm ꝓpositũ vocati sunt sancti· Talib⁹ em̃ vt ait Augꝰ· in li· de coꝛrectiõe ⁊ gr̃a· Aug⁹. vsqꝫ adeo de⁹ oĩa coopãt in bonũ· vt si q̃ horum deuiãt ⁊ exoꝛbitãt: etiã h̊ ip̃m eis faciat ꝓficere in bonũ: qꝛ humilioꝛes redeũt atqꝫ doctioꝛes· vt Petr⁹· Illa etiã mala q̃ ab iniquis fideles pie ꝑferũt· vt ait Aug⁹· in li· de tri· ipsis vtiqꝫ ꝓsunt· vel ad delenda peccata vł ad exercendã ꝓbandãqꝫ iusticiã· vł ad demonstrandaz hui⁹ vite miseriam· Idcoqꝫ ⁊ Job dei manũ ⁊ apłus sathane stimulũ sensit· ⁊ vterqꝫ bñ ꝓfecit· qꝛ malũ bñ poꝛtauit·

Ex p̃dictis ꝯcludit ostendens esse bonuz fieri mala multis modis· k

Si quis igit dilig̃e

ter attendat q̃ scripta sunt· facile est ei ꝑcipe ex malis bona ꝓuenire· ⁊ ex ea rõne dictum esse ꝙ bonũ est mala fieri vł esse· nõ qꝛ malũ sit bonũ· vł qꝛ bonũ sit malũ fieri· Nõ est em̃ bonũ malũ fieri ab aliq̊· qꝛ nõ est bonũ vt aliquis faciat maluz· Si em̃ h̊ eẽt bonũ· ꝑfecto hui⁹ deus auctoꝛ esset: q̃ est auctoꝛ oĩs boni· Qꝫ si hui⁹ de⁹ auctoꝛ ẽ· eo ğ auctoꝛe hõ agit mala· ⁊ ita eo auctoꝛe homo fit deterioꝛ· Et si eo auctoꝛe hõ fit deterioꝛ· tũc eo volẽte hõ fit deterioꝛ· Idẽ est em̃ dicere aliq̃d fieri deo auctoꝛe: qđ deo volẽte· Deo aũt auctoꝛe nõ fit hõ deterioꝛ· ğ nõ deo volẽte· vt ait Aug⁹· ĩ li· lxxxiij· q̃st· apte astruit a minoꝛe dicẽs ita· Nullo sapiente hoĩe auctoꝛe fit hõ deterioꝛ· Tanta em̃ est ista culpa q̃ in sapientẽ hoĩem cadere neq̃t· Est aũt de⁹ omni hoĩe sapiẽte p̃stantioꝛ· Multomin⁹ ğ deo auctoꝛe fit hõ deterioꝛ· Mlto em̃ ẽ p̃stãtioꝛ dei volũtas q̃ꝫ hoĩs sapientꝭ· Illo aũt auctoꝛe cũ đr: illo volente dicit· ğ est vitiũ volũtatꝭ hũane quo ẽ homo deterioꝛ: qđ vitiuz si longe abest a dei volũtate vt ratio docet· a q̊ sit querendũ est Ecce apte dič Aug⁹· deo auctoꝛe vel volẽte hoĩem nõ fieri deterioꝛẽ· ꝫ vitio volũtatꝭ sue Nõ est ğ deo auctoꝛe ꝙ malũ fit ab aliquo· ⁊ ita deo volente mala nõ fiunt·

Qꝫ in deo nõ est cã vt sit hõ deterioꝛ· l

Deinde idez aug⁹.

querens q̃d sit causa vt hõ sit deterioꝛ· ĩ deo nõ esse asserit in eodez li· sic dicẽs· Vt sit hõ deterioꝛ· aut in ipso ẽ· aut ĩ alio· aut ĩ nihilo· Si in nihilo: nulla cã est· Si in alio: aut ĩ deo aut in alio q̊libet hoĩe· aut in eo q̃ neqꝫ deus neqꝫ homo sit· Sz nõ in deo: Bonoꝝ em̃ de⁹ tm̃ causa est· ğ aut in hoĩe est· aut in eo qđ neqꝫ de⁹ neqꝫ hõ· aut in nihilo· Et ex his apte ostendit ꝙ nõ est bonũ vt sit hõ deterioꝛ· qꝛ nõ est de⁹ eius rei cã qui tm̃ causa bonoꝝ est Et si nõ est bonũ vt homo fiat deterioꝛ· non est ergo bonum vt ab eo fiat malũ· nõ ergo vult deus vt ab eo fiat malum·

Alit ꝓbat ꝙ deo auctoꝛe nõ fiũt mala· m

Item aliter etiam

ondit ꝙ deo auctoꝛe· i· volente nõ fiunt mala· qꝛ ipse nõ est cã tendendi ad nõ esse· Tendere em̃ ad nõ esse maluz ẽ· Ipse aũt auctoꝛ mali nõ est· Tendit ṽo ad nõ esse q̊ opãt malum· nõ ğ deo auctoꝛe ẽ ꝙ aliq̃s opãt maluz· Nõ ẽ ğ bonũ ꝙ aliq̃s opãt malũ· qꝛ tm̃ boni deus auctoꝛ ẽ· Hoc aũt Augꝰ· ĩ eodẽ li· apte explicat ita dicẽs· Qui oĩm que sunt auctoꝛ

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-333/0123
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG